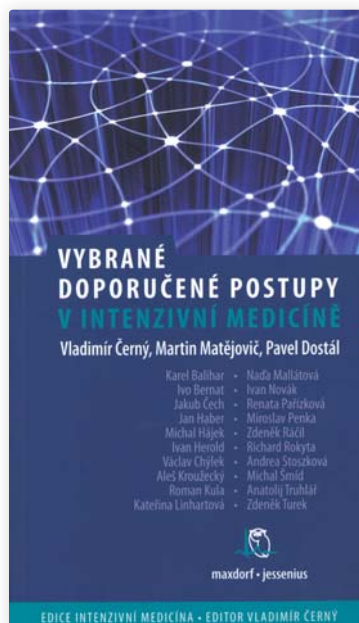

Vladimír Černý, Martin Matějovič, Pavel Dostál, et al.: Vybrané doporučené postupy v intenzivní medicíně

Praha: Maxdorf Jessenius 2009, 252 stran.

První vydání, formát 110 × 190 mm, brožovaný výtisk, dvoubarevný.

ISBN 978-80-7345-183-7, cena 495 Kč.

Útlá knížka kapesního formátu je posledním loňským přírůstkem v edici Intenzivní medicína nakladatelství Maxdorf. Od předchozích titulů této edice se neliší jen rozměry, ale především obsahem. Zatímco předchozí knihy byly monotematické a šlo o původní texty, tuto knihu tvoří výběr již existujících doporučení nebo stanovisek některých odborných společností k různým akutním klinickým stavům léčeným na jednotkách intenzivní péče.

Doporučené postupy s týkají celkem 32 situací, napsání těchto textů se ujalo celkem 23 autorů (tři hlavní autoři a 20 spoluautorů). Uvedeny jsou kritické stavy z kardiologie (5), pneumologie (2), gastroenterologie (4), diabetologie (3), hematologie (2), neurologie (7), septické stavy (3), principy a správné provedení kardiopulmonální resuscitace a intoxikace oxidem uhelnatým (1).

Ačkoli by se mohlo zdát, že tyto „doporučené postupy“ (většinou přehledné texty vytvořené skupinou vybraných expertů daného oboru) poskytují všeobecný návod k diagnosticko-léčebným postupům vycházejícím z principů medicíny založené na důkazech, bohužel tomu tak zcela není. Tuto důležitou okolnost (mnohými lékaři neuvědomovanou) si hlavní autoři naopak velmi dobře uvědomili. Proto také věnovali této problematice hned první kapitolu. Čtenář se dozví, jak by měly být doporučené postupy chápány, jak bychom k nim měli přistupovat v klinické praxi i jaká je jejich právní závaznost v České republice. Určitě některé překvapí, že (cituji) „... doporučení odborných společností sama o sobě nemají právní váhu a konečné rozhodnutí o volbě vhodného postupu je na lékaři“. Shodný názor panuje i ve státech Evropské unie.

Které kritické stavy byly do knihy zařazeny?

Kardiologie: srdeční selhání, hypertenzní krize, plicní embolie, akutní koronární syndromy, infekční endokarditida.

Pneumologie: akutní exacerbace chronické obstrukční plicní nemoci, akutní formy asthma bronchiale.

Gastroenterologie: profylaxe stresových vředů, akutní krvácení do GIT, akutní pankreatitida, akutní selhání jater.

Diabetologie: hypoglykemické kóma, hyperglykemické hyperosmolární kóma, diabetická ketoacidóza.

Hematologie: profylaxe žilního tromboembolismu, krvácení ohrožující život.

Umělá plicní ventilace: zásady bezpečné umělé plicní ventilace, neinvazivní ventilace.

Neurointenzivní péče: konsensuální stanovisko k neuromonitoraci, doporučení pro léčbu subarachnoidálního krvácení z cévního aneurysmatu, doporučení pro léčbu spontánního intracerebrálního krvácení, status epilepticus, smrt mozku, doporučený postup pro léčbu traumatického poškození mozku, doporučení pro léčbu ischemické cévní mozkové příhody (iCMP).

Infekční onemocnění: sepse, infekce, antibiotická a antimykotická terapie: doporučení pro léčbu těžké sepsy a septického šoku, empirická terapie nejčastějších infekčních syndromů, léčba invazivních mykóz.

Kardiopulmonální resuscitace: základní neodkladná resuscitace a použití automatizovaných externích defibrilátorů, rozšířená neodkladná resuscitace, syndrom po srdeční zástavě, otrava oxidem uhelnatým.

Text, ačkoli je psán stručně, se dobře čte, významné části a souhrny jsou zvýrazněny barevným podkladem. Přehlednost textu zvyšují tabulky, algoritmy a schémata. U každého postupu jsou uvedeny literární prameny.

Knihu uzavírají seznam zkratk, medailonky hlavních autorů a rozsahem přiměřený rejstřík.

Komu knihu doporučit?

Především všem intenzivistům a těm lékařům, kteří pečují o kriticky nemocné na specializovaných jednotkách intenzivní péče.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika VFN a 1. LF UK,
e-mail: jvpetr@quick.cz